

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref:

Vår ref

Dato

19/696-

6. september 2019

Klage på samtykke til ekspropriasjon på gnr. 192, bnr. 6 og gnr. 192, bnr. 10. - vedtak

Olje- og energidepartementet viser til klage fra Bente og Svein Haukenes, representert ved advokat Kristian Ellstrøm i Advokatfirmaet Codex ved brev av 26. mars 2019.

Bakgrunn

Advokat Toril Valla søkte på vegne av Arnliot Skogheim om tillatelse til ekspropriasjon av rettigheter for fremføring av vannledning over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10 i Rana kommune. De berørte eiendommene tilhører Bente og Svein Haukenes.

Eksproprianten Skogheims eiendom gnr. 192/ bnr. 7 har i dagens situasjon vannforsyning via privat vannverk, Sjonhagen Vannverk. Dette vannverket er eid av Sigmund Moss, som har inntak i Grønåselva/Kvitvatnvassdraget i Rana. Skogheim mener at nevnte vannverk ikke er i tråd med gjeldende drikkevannsforskrift og heller ikke registrert som godkjent vannverk.

Skogheim ønsker å koble seg til ledningen fra Haukenes vannverk ved Skaret for å sikre seg godkjent vannforsyning til egen eiendom.

Fylkesmannen i Nordland ga ved vedtak av 7. mars 2019 samtykke til ekspropriasjon av nødvendige rettigheter for fremføring av vannledning over nevnte eiendom.

Vedtaket ble ved brev av 26. mars 2019 påklaget av advokat Kristian Ellstrøm på vegne av Bente og Svein Haukenes. Klagerne anfører blant annet at Fylkesmannen har lagt feil fakta til grunn. Klagen ble sendt departementet. Departementet har i den forbindelse vært i kontakt med Fylkesmannen i Nordland, som oppgir at de ikke har noe å tilføye i anledning klagesaken, jf. forvaltningsloven § 33. Departementet tar derfor nå klagesaken til behandling.

Advokat Valla har ved brev av 24. juni 2019 imøtegått klagerens anførsler.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

postmottak@ned.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59

ned.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Gro Caroline Sjølie
22 24 62 91

Departementets vurdering

Skogheim har i medhold av oreigningslova § 2 pkt. 47 søkt om tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter til eller for vannforsyning.

Oreigningslova § 2 pkt. 47 gir hjemmel til å ekspropriere "så langt det trengst til eller for: . . . vassforsyning og avløp."

For at det skal kunne gis ekspropriasjonstillatelse må fordelene ved tiltaket utvilsomt være større enn ulempene, jf. oreigningslova § 2 annet ledd. Hvorvidt det skal gis samtykke til ekspropriasjon i dette tilfellet beror på en interesseavveining mellom ulempene ved inngrep i Haukenes' eiendom og fordelene ved å fremføre vannledning.

Skogheim søker om tillatelse til ekspropriasjon av rettigheter for fremføring av vannledning over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10 i Rana kommune. Skogheims eiendom har i dag vannforsyning via Sjonhagen Vannverk som Skogheim mener ikke er i tråd med gjeldende drikkevannsforskrift og heller ikke registrert som godkjent vannverk.

Klageren mener at demningen på Stemningen er ulovlig anlagt. Vannet deler seg fra Stemningen ned i to elver; Haukeneselva og Nordoddåga/Grønåselva. Grønåselva går over i en badekulp og deretter ned til inntaket for Sjonhagen Vannverk. Det har tidligere vært mye større naturlig vannføring i Grønåselva enn i Haukeneselva. Utgangspunktet er at det er Haukeneselva som bunnfryser uten tilgang, og at det er Haukeneselva som er avhengig av den ulovlige demningen. Klageren anfører at søkerens vannkilde, uten den ulovlige demningen, ville være en sikker vannkilde. Klageren skriver at vannkvaliteten i Sjonhagen vannverk ikke er utsatt for forringing i den utstrekning som eksproprianten/søkeren hevder. Badekulpen blir aldri eller svært sjelden brukt. Dessuten opplyser klageren at Mattilsynet har bekreftet at badekulpen ikke forringer vannkvaliteten i Sjonhagen vannverk. Klageren mener det ikke er rettslig grunnlag for ekspropriasjon da det ikke er nødvendig å ekspropriere av hensyn til vannforsyningen siden Sjonhagen vannverk ikke strider mot drikkevannsforskriften.

Departementet legger til grunn at tiltaket innebærer at det må legges en vannledning fra Haukenes vannverk og frem til Skogheims eiendom. Vannledningen vil bli 600 meter lang og vil gå over eiendommene til klageren. Vannledningen vil ifølge advokat Valla gå over udyrket mark/utmark som i kommuneplanenes arealdel er definert som jord- og skogbruk. Ledningen graves ned til frostfri dybde fra Skaret og frem til kryssingen av Grønåselva. I kryssningspunktet graves ledningen ned i elvegrusen, isolert med kovaskåler. Derfra graves ledningen ned i myrland og krysser under en liten bekk før den kommer frem til Hagapallen. Nedover pallen følges en dyresti til koblingspunktet beliggende på bnr. 10 hvor det allerede foreligger en gravetillatelse. I følge advokat Valla er det ikke behov for å utføre sprengningsarbeider.

Fylkesmannen legger i vedtaket av 7. mars 2019 til grunn at vannledningen legges over udyrket mark/utmark, og skal freses ned i berget der det er nødvendig. Den støpes ned og dekkes til. Vannledningen vil etter departementets mening kun gi en midlertidig begrensning i

bruken av eiendommen. Departementet kan ikke se at vannledningen vil medføre ulemper av betydning for de berørte grunneiere.

Når det gjelder anførselene om at vannkvaliteten i Sjonhagen vannverk ikke er utsatt for forringing i den utstrekning som eksproprianten hevder, viser departementet til at Fylkesmannen legger til grunn at det for Skogheim er et behov for å få en annen vannforsyning enn eksisterende fra Sjonhagen vannverk. Det vises til at vannsituasjonen i bygda er uavklart. Fylkesmannen mener at tilknytningen vil være til nytte for søkeren og eventuelt andre som vil tilknytte seg den nye ledningen, og således også for samfunnet. Departementet slutter seg til Fylkesmannens vurderinger.

Til den interesseavveining som skal foretas etter oreigningslova § 2 annet ledd, viser departementet til den allmenne nytten av vannforsyning. Departementet vurderer at de samfunnsmessige fordelene som vinnes ved vannforsyning utvilsomt vil være overveiende i forhold til de svært begrensede skader og ulemper som påføres klageren.

I enkelte saker kan det være vanskelig å komme til minnelige avtaler med rettighetshavere. For å sikre en forsvarlig fremdrift, kreves det derfor ikke at søkeren verken igangsetter eller avslutter forhandlingene før det gis samtykke til ekspropriasjon. Det forutsettes imidlertid at søkeren tar opp igjen forhandlingene med klageren selv om det gis samtykke til ekspropriasjon.

Departementet finner at vilkårene for å gi ekspropriasjonstillatelse er oppfylt, jf. oreigningslova § 2 annet ledd.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannens vedtak av 7. mars 2019 der Skogheim gis samtykke til ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, stadfestes.

Departementets vedtak kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tollef Taksdal
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Nordland

Adresseliste